

Před 100 lety se narodil Václav Bubeníček

Slavná jména našeho závodění

Stoleté jubileum svých narozenin patří letos několika postavám našeho závodního motorismu. Řada z nich byla i našimi členy a vzpomínají na ně pamětníci dodnes.

Václav Bubeníček

Rodák z Klech u Mělníka (nar. 20.6.1912) si během své závodní kariéry nemohl rozhodně stěžovat na nevýrazné úspěchy či malou popularitu. Na opačném pólu života, v osobním životě, se mu už tolik nevedlo. Pozdější majitel autoslužby v Praze se nejprve vyučil u firmy Hlava a Kratochvíl na parních strojích. Byl topičem a strojevodoucím na úzkorozchodných drahách, později bagristou při regulaci našich řek. Pak byl prodávčem u mělnické firmy Spěšný, aby se následně stal pomocným dělníkem v garážích Borovička v Praze. Tam se během dvou měsíců stal garážmistrem a do roka již byl vedoucím garáží. Po pěti letech si v roce 1939 založil vlastní podnik.

Ve dvanácti se naučil jezdit na motocyklu, s automobilem ve čtrnácti. V roce 1935 jel svůj první závod, kterým byla Zimní motocyklová soutěž. Dojel ji na zlatou a rozhodl se závodit a odstartoval předlouhou řadu velice zajímavých výsledků na nejrůznějších předvá-

lečných podnicích. Jezdil plochou dráhu na Strahově, závodil v Motole, na Bohdanečském, Mělnickém či Hodoňnském okruhu, vítězil v Lounském trianglu, získal tři zlaté v Zimní soutěži, Velkou motocyklovou soutěž jel jednou a zlomil si klíční kost. Se zlomeným zápěstím absolvoval také 300 zatáček v Hořicích. Na zlatou absolvoval i Zimní automobilovou soutěž. Ještě před válkou stihl založit vlastní závodní stáj, v níž měl 10 závodních silničních a plochodrážních strojů.

Po válce většinou startoval na DKW 500 a krátce také na nortonu. Začal na mělnickém okruhu a následně získal řadu skvělých umístění, dvakrát triumfoval na Ceně hl.m. Prahy. Usedl i za volant vozu BMW. V kolektivu závodníků měl přezdívku „Buben“ a snaha vyniknout, doplněná pracovitostí, podnikavostí s pevnou vůlí a cílovědomostí byly v pozadí toho, že mu šlo všechno, do čeho se pustil. Snad i proto lpěl na kolektivu veteránů a byl věrným a aktivním členem našeho svazu. Zemřel před třiceti lety, 4.10.1982.

František Chaloupka

Narodil se v Praze (8.8.1912), vyučil se řeznickému řemeslu v Semilech, pracoval v Drážďanech, Ústí nad Labem a ve Vídni, kde vedl uzenářství známému plochodrážníkovvi L. Killmayerovi a vlastní řeznictví a uzenářství měl v Plzni. Po absolvování mistrovské školy v Praze, pracoval v závodě svého otce a v roce 1940 se osamostatnil.

V patnácti se naučil na motocyklu a poměrně brzy vlastnil řadu strojů

věhlasných značek, Benelli, Rudge, Douglas, AJS, Indian a další. Soutěže začal jezdit před rokem 1930 a jeho první podnikem byl závod do vrchu u Litoměřic. Z Chaloupky vyrostl velice všestranný jezdec, jezdil ploché dráhy na Strahově, v Lounech, Opavě, Kladně, Pardubicích a na Žižkově. Se sajdkárem jel okruhy v Českém Brodě, Zdíbech i na Lochotíně. V Heinzově soutěži získal 8 zlatých a 1 stříbrnou medaili, 6 zlatých v Zimních soutěžích a 4 z Velkých motocyklových soutěžích. Jel soutěž Praha – Bukurešť – Bělehrad na ogaru a dojel beztravně do cíle. Chaloupka, jenž byl proslulý některými kousky v běžném silničním provozu a tradovali je příležitostně pamětníci, po válce proslul jako sajdkárista. Absolvoval seriál mistrovství Československa, na plošině jeho stroje se vystřídala řada odvážlivců, Láďa Nerad, Lojza Moravec, ale také jeho manželka Marie. Jednu z nejtěžších havárií prodělal v roce 1963 na „pouťáku“ v Podluží u Rumburka, kde jeho stroj kolidoval se sajdkárem pražského závodníka Jiřího Vyskočila. Zemřel 12.5.1986.

Josef Kodeda

Pražský rodák (nar. 28.10.1912) zasvětil celý svůj život motorismu. Po absolvo-

vání měšťanské školy se vyučil v ČKD Praha, pak absolvoval strojní průmyslovku a po vojně našel zaměstnání v Autfitu, později přešel do Aero servisu v Karlíně a dále k bratřím Šulcům. Od roku 1949 nastoupil jako motocyklový odborník do Mototechny.

S jeho jménem jsou spjaty různé motocyklové soutěže, včetně legendární Heinzovy, ale i rychlostní okruhy v Českém Brodě či Motole. Jezdil hvězdicové jízdy, absolvoval také velkou cestu s ČZ přes alpské průsmyky, dále do Itálie, Jugoslávie až k Solnohradským jezerům, na níž ho doprovázel dlouholetý přítel a zkušený jezdec Josef Paštika. Zemřel v roce 1982.

Leopold Lancman

Jihlavský rodák (nar. 8.5.1912) začal nejprve na motocyklech, aby krátce po válce přisedlal na automobily. Už v roce 1947 končí v závodě automobilů v rámci Ceny hl.m. Prahy na okruhu v Motole třetí na voze BMW, stejně je úspěšný i v závodě na Libereckém okruhu. O rok později se v dalším ročníku Ceny hl.m. Prahy, tentokrát na okruhu ve Kbelích, těší z vítězství a nejrychlejší je jako vítěz dalšího ročníku Libereckého okruhu. Pro následující sezónu vyměnil auto a usedl za volant minoru. Byl znovu druhý v Kbelích a vítězí v Liberci, navíc se se spolujezdcem Milanem Štípkem poprvé zúčastnil slavné Rallye Monte Carlo a byli ve třídě druží! Lancman pak s minorem vyhrál Alpskou soutěž, Tatranskou soutěž a další mezinárodní soutěže.

V šedesátých letech startoval v řadě automobilových soutěží, jakými byly Rajd Polski, Rallye Wartburg, Deutschland Rallye, Jugoslávská Rallye, s vozem Škoda Spartak. V roce 1957 dojel se spartakem druhý ve druhém ročníku závodu O štít Strahova za Olegem Rubošem, to už mu bylo 45 let. Lancman zůstal motorismu věrný po

celý život, ke konci své soutěžní kariéry dělal státního trenéra, podílel se na organizaci slavné Rallye Vltava, na přípravě trati Šestidenní ve Zlíně i Krkonoších. Navíc zůstal až do odchodu do penze agilním tajemníkem libereckého AMK. Zemřel 25.10.1980.

Karel Kraupner

V rodných Třebenicích (nar. 1912) ve své době spoluvlastnil továrnu na ovocné a zeleninové konzervy, přestože v junáckém věku půl roku pracoval v továrně BMW. Jako bratranec tragicky zesnulého Bohumila Mačchy (zahynul v roce 1927 při tréninku na Ecce Homo), kterého mimochodem velice obdivoval, začal se sportem poměrně brzy. Nejprve se věnoval motorovým člunům a v roce 1935 si koupil nortona. S ním se zúčastnil Českobrodského okruhu a ve třídě pětistovek zvítězil. Ovšem pod pseudonymem „Kajíček“. O rok později na Lochotíně byl jeho jediným přemožitelem Richard Dusil. Pak si koupil excelsiora a v roce 1937 s ním byl druhý na Krakonošově okruhu v Nové Pace. Nejlepší čas zajel v Ecce Homo v kategorii sólo motocyklů, zvítězil v sajdkárech a v rekordní čase zajel s vozem Citroen. Kraupner

absolvoval i Zimní automobilové soutěže a dosáhl na dvě zlaté a jednu stříbrnou medaili. Byl to rozhodně velice zajímavý a všestranný závodník.

Ladislav Kraupner

Pocházel z Miličína na Táborsku (nar. 1912), kde po vyučení se strojníkem u svého bratra a krátkém působení jako řidič osobního a nákladního auta v Praze, působil jako zástupce Zbrojovky Ing. F. Janečka a majitel autodílny. Za jeho sportovní kariérou stál především jeho bratr, který byl továrním jezdce továrny Breitfeld Daněk a Praga. Jezdit se naučil v patnácti na motocyklu Harley Davidson, pochopitelně svého bratra Jiřího. Prvním jeho podnikem byla terénní jízda v Podkozí u Unhoště. To se psal rok 1935. O rok později už měl zlatou ze Zimní soutěže, několikrát startoval na gymkhanách, důvěrně znal terény v Motole, Voticích, kde vyhrál na jawě Robot, několikrát absolvoval Velkou motocyklovou soutěž i Zimní soutěž. Znali ho diváci v Hvězdonicích či Kasejovicích.

Evžen Mathauser

Byl rodilý Pražák (nar. 1912) a měl k motorismu blízko. Otec byl výkonným motoristou již po první světové válce a mladý Evžen očarovaný motory nevynechal jediný závod Zbraslav - Jíloviště, na který dojížděl z Prahy na

kole a bedlivě sledoval v různých místech tratě styl a způsob jízdy tehdejších závodníků.

Vyučil se řemeslu, pak navštěvoval průmyslovku v Hradci Králové a když se zmožil na vlastní stroj – půllitr AJS, měl postaráno o náplň všech nedělí. V roce 1932 se zúčastnil se sajdkárem AJS 1000 Zimní i Velké soutěže, Napříč Šumavou a dalších a byl označován za nejrychlejšího amatérského jezdce. Jeho obětavými a spolehlivými spolujezdci byli kamarád Franta Hejduk i populární závodnice Ella Hladká, často jezdící pod pseudonymem „Bramborová princezna“. Za svůj největší úspěch kariéry považoval umístění na Heinzově motocyklové soutěži v roce 1934 v níž skončil čtvrtý. Před ním byli pouze tovární jezdci Ing. Janečka na speciálně upravených pětistovkách Jawa (R. Dusil a A. Vitvar) a třístapadesátkách (F. Brand a Fr. Juhan). Jihočeskou soutěž absolvoval na ČZ 125 na zlatou i po válce, ale to už byl závěr aktivního závodění. Mathauser zůstal ještě dlouho aktivním funkcionářem, populárním fotoreportérem bez něhož si nebylo možné představit žádnou akci Svazu závodníků veteránů. Zemřel v roce 2001.

Karel Hansl

Rodák z Chlumce nad Cidlinou (nar. 5.2.1012) nastoupil po vyučení automechanikem vojenskou prezenční službu u autovojska ve Vysokém Mýtě. Po vojně si našel zaměstnání v Praze na Smíchově u známé firmy O. Řezáč, pracoval jako automechanik a přišel do styku s mnoha různými zahraničními motocykly.

Po druhé světové válce nastoupil do Moto-zbroje service Jawa na Pankráci k ing. Vykoukalovi. Posléze servis přemístili do Jeseniovy ul. Na Žižkově do opravy motocyklů Mototechna, kde

Hansl pracoval jako mistr na malých motocyklech až do odchodu do důchodu. Jako soutěžní motocyklový jezdec byl Hansl nominován na Mezinárodní motocyklovou soutěž Šestidenní v roce 1947. S jezdce Janem Bednářem, jako spolujezdec v sajdkáru Jawa 600, se stali hrdiny 22. ročníku této věhlasné soutěže. Závěrečnou hodinovku museli jet s velkým přehledem, hlavně nájezdy zatáček. Praskala jim vzpěra sajdkáru a současně přišly i problémy s doléváním oleje. „Kočár“ museli držet rukama, nohama, aby vůbec dojeli! Ale podařilo se.

Dnes už se téměř neví, že Karel Hansl měl nemalé zásluhy na natočení kulturního filmu „Dědeček automobil“, natočeného pod e nezapomenutelné knihy Adolfa Branalda. S řadou svých spolupracovníků pod vedením J. Brízy totiž zreparovali různé historické motocykly značek Terrot, Griffon, Matchless a v replikách postavili 10 Wernerů. „Sedmimílové boty“, parní tricykl dle skic Kamila Lhotáka. Škoda, že všichni ti, kteří se zapsali zlatým písmem do historie tohoto filmu a dokonce v něm vystupovali, dnes už upadli v zapomnění. To platí i o Hanslovi. Zemřel 25.1.1981.

(JW)